

Család és Iskola (1915, 13—18. sz.) *Kertész J.* bőven ismerteti a kolozsm. általános tanítóttestület multját; felfrissíti az emléket a régi Kolozsvár élénk pedagógiai életének. *Portik A.* népiskolánk teljes kiépítése érdekében a 7. és 8. osztály sokszor javasolt felállítását sürgeti; a tanítani valókat két főcsoportra osztja: 1. általános emberi ismeretek, és pedig fizika, természetrajz, mértan, kereskedelmi földrajz, szabadkézi rajz, írásbeli dolgozatok a fogalmazás gyakorlására; 2. a különlegesen nemzeti ismeretek, ú. m. nemzetgazdaságtan, oknyomozó történelem, a magyar irodalom története és az irodalom ismertetése. Mintegy befejezésül a fiúk számára: Nemzeti feladataink, leányokuk: A magyar nő hivatása. Gyakorlati foglalkozások, ismeretterjesztő délutánok, önképzőkör, testedző és katonai gyakorlatok, kirándulások vannak még e tervben.

Magyar Középiskola (VIII. évf., 7—8. sz.). *Szölgyény F.* és *Sörös P.* Vaszary Kolosról emlékezik meg, *Morvay Gy.* a középisk. elmúlt évét ismerteti, *Benisch A.* a bártfai áll. algimn. megszűnése alkalmával e gimn. életéről tanulságos adatokat közöl.

Népoktatás (34. évf. 6. sz.) *Petrányi F.* a lap elhunyt szerkesztőjének, *Dreisziger Ferencnek* életét és irodalmi működését ismerteti röviden. — *Dreisziger* elhunytja az általa lelkesen és becsülettel betöltött munkakörben nagy veszteség. Lapjából figyelemmel kísértük azt a hatást, amelyet körére tett s a köz érdekében óhajtjuk, hogy törekvéseinek akadon ezen az úton is méltó folytatója.

Néptanító Lapja (1915, 14—44. sz.) A háború kezdete után csakhamar kialakult irányában továbbhaladva, cikkei most is háromfélék: foglalkoznak egyes időszerű kérdésekkel irányítás, gondolateltetés céljából (pl. Az iskolaév bezárása előtt, Az első órában, A jelen története, Hadi vakáció, A nagy tanulság, Ne tágítsunk! Háború és mezőgazdaság, Háborús olvasókönyvek, stb.), adatokat gyűjtenek és tájékoztatnak hazai és külföldi eseményekről folyóiratok és könyvek ismertetése útján (pl. Svájc nevelésügye, A háború és az iskola Ausztriában, Az új Németország nevelésügye, Német iskolák Törökországban, Az első háborús év pedagógiai mérlege, A francia iskolapolitika, A belga nevelésügy, stb.), végül egyes kérdéseket tárgyalnak háborús vonatkozások nélkül (pl. *Pogány Fr.* hosszabb közleménye közoktatásunk állapotáról, *Szabó L.* Pestalozzi-tanulmányok c. sorozata, továbbá módszertani, egészségügyi cikkek stb.).

Orsz. Középisk. Tanáregyesületi Közlöny (49. évf., 1—2. és 3. sz.). *Négyesy L.* azt kívánja, hogy a középiskolai reform elkészült tervezetét a tanárságnak is legyen módja megvitatnia s ebben szóhoz jussanak a mostani idők tanulságai. «Felülvizsgálat alá kell vetnünk a tanítás anyagát és módszerét; mindazt, ami életre nem való lom, ki kell küszöbölnünk, amire részleges szükség van, kellő helyére utalnunk, ami mindenütt szükséges, azt a legnagyobb éberséggel minden ponton érvényre juttatnunk. Értékvizitót kell tartanunk a középiskola szellemét irányító elvek terén s a bevált nagy értékeket az új idők számára is világosan számbavennünk és konzerválnunk». *Ugyanó Kármán Mórról* szólva, felhívja a volt tanítványokat, hogy gyűjtsék össze, amit tőle hallottak,

jegyezzék fel emlékezéseiket a magyar neveléstörténet hasznára, mások okulására; e gyűjtőmunka szervezését a Gyakorlófőgimnáziumi Egyesülettől várja. *Kiss E.* az értesítőket, *Benisch A.* a horvát középiskolák háborús évét ismerteti, *Kemény F.* egyik cikkében a reáliskola érdekében új életre kelt mozgalomról, másik cikkében pedig a katonás nevelés kérdésében felmerült gondolatokról szól. Az O. K. T. E. idei közgyűlésének iratain kívül a rendes rovatokban sok időszerű kérdésről van szó. *Strauch Béla* részletes és gondos munkával összeállította a középiskolákra vonatkozó háborús adatokat s ezzel nevezetes részét végezte el a kortörténeti anyaggyűjtésnek, melyet remélhetően ő is, mások is folytatnak.

Polgáriskolai Közlöny (XIX. évf., 8—10. sz.). Az egész szám mintegy összefoglalása a polgáriskola kérdésében szükséges tudnivalóknak; nyilvánvalóan tájékoztató célzatú. *Györi V.* A polgáriskola gondolata hazánkban 1868-ig, *Kovács J.* Polgári fiúiskolánk élete és küzdelmei (1868—1915), *Krammer J.* A p. leányisk. alakulása 1869 óta c. cikkei a történeti alakulást mutatják be. A *polgáriskola és a gyakorlati élet* címen összeállítják a helyi viszonyokból az ország különböző vidékein létrejött változtatásokat, tanfolyamokat s néhány példával jelzik, hogy a középfokú iskolát kívánó helyekre sokszor mennyire nem való a gimnázium. *Tas F.* a polgárisk. statisztikáját, területi elhelyezkedését mutatja be hivatalos adatokból. A 11. sz.-ban *Koller I.* a «Toldi» lélektani tárgyalására ad útmutatást; *Némethy S.* néhány fizikai eszközt ír le; *Fogl J.* a meteorológiának a polgáriskolában való tanítását kívánja, *Rónai S.* pedig az ember-tanét (a test-, lélek- és egészségtan elemeit) s ezt nem bejáró orvosra, hanem a természetrajz tanítójára óhajtja bízni.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1915 október 16-án.

Fináczy Ernő elnöklésével jelen vannak: *Benisch Arthur*, *Berta Ilona*, *Bozóky Endre*, *Böngérfi János*, *Császár Elemér*, *Danilovics János*, *Éltes Mátyás*, *Farkas Sándor*, *Fest Aladár*, *Fodor Márkus*, *Geöcze Sarolta*, *Geréb József*, *Gyulai Ágost*, *Hatos István*, *Havas Irma*, *Hechtl János*, *Hegedűs István*, *Heller Bernát*, *Hidasi Sándor*, *Imre Sándor*, *Kemény Ferenc*, *Kőrösi Henrik*, *Krizsó Anna*, *Lázár Szilárd*, *Lechnitzky Gyula*, *Mácsay Károly*, *Moussong Géza*, *Müller József*, *Nagy László*, *Pruzsinszky János*, *Quint József*, *Quint Józsefné*, *Radák Olga*, *Répay Dániel*, *Scherer Sándor*, *Somogyi Géza*, *Székely István*, *Szöts Gyula*, *Sztankó Béla*, *Teveli Mihály*, *Vángel Jenő*, *Viszota Gyula*, *Zsengeri Samu* és számos vendég.

I. Az elnök *Az iskola és a háború* c. beszéddel (I. M. P. 1915: 9. f. 530—4. l.) az ülést megnyitja.